PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 128 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 7 czerwca 1929 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Głosy prasy polskiej w związku z demarchem p. Bogomołowa wywołały szereg ostrych wystąpień ze strony dzienników sowieckich. Prasa moskiewska dowodzi, że komunikat w tej sprawie, pochodzący rzekomo z kół oficjalnych, rozmyślnie przekręca i fałszuje fakty, albowiem 1) TASS. nie ogłosił, by Bogomołow wręczał polskiemu ministerstwu spraw zagranicznych noty, lecz jedynie podawał do wiadomości dokonanie ustnego demarche, 2) nie jest prawdą, jakoby minister Wysocki miał nie przyjąć do wiadomości protestu Bogomołowa, jako dowodzącego mieszania się do wewnętrznych spraw Polski.

Izwiestja 6.VI przypominają, że Polska w swoim czasie uznała utworzenie Związku Sowieckiego, w skład którego wchodzi na prawach równorzędnego członka i niezależna Gruzja, a zatem władze polskie otwarcie naruszają międzynarodowe zobowiązania.

Co do Petlury, to „Izwiestja" zaznaczają, że zawarcie traktatu ryskiego, w którym znajduje się artykuł, niedwuznacznie mówiący o obowiązkach Polski co do zlikwidowania swoich stosunków z tego rodzaju organizacjami, jak Petlury, Sawinkowa, Bałachowicza i t. d., stawia wyraźne granice duchowej łączności i uczuciem sympatji, które żywią politycy polscy z obozu piłsudczyków do petlurowskich „awanturystów". Okazuje się jednak, pisze dziennik, że Polska 1929 r. uważa dla siebie za obowiązującą nie traktat ryski a sławetną umowę z 1920 r. z Petlurą.

Prawda 6.VI pisze: „Gazeciarscy prowokatorzy, pozostający na służbie wojującego faszyzmu polskiego, po krótkiej przerwie znowu przystąpili do brudnej i przestępczej akcji, mającej na celu pogarszanie polsko - sowieckich stosunków. Zbyt otwarte spekulacje i frazeologja jest zazwyczaj cechą szulerów — pisze „Prawda". Podnosząc krzyk o „nietakt" sowieckiego rządu i mówiąc o swojem „oburzeniu z powodu prowokacyjnego zachowania się dyplomacji sowieckiej", dzienniki polskie starają się niewidocznie zmienić listę obecności generałów i przedstawicieli M. S. Z. na uroczystościach gruzińskich. Według „Prawdy", żadnemi dowodzeniami i przesłankami na „wewnętrzne sprawy polskie" zmazać tego faktu nie da się. My nie mamy żadnych wątpliwości, kończy „Prawda", co do szczerości i sympatji polskich kół rządzących w stosunku do gruzińskich mieńszewików i petlurowskich bandytów. Jednakże oficjalnego demonstrowania przyjaźni i solidarności z wrogami ZSRR, którzy nie przerwali walki o zrzucenie władzy sowieckiej, w żadnym razie nie można nazwać „wewnętrznemi" sprawami Polski. Prasa uważa za złe, że naczelnik Hołówko łącznie z innymi przedstawicielami władz wojskowych i cywilnych byli obecni na odczycie Czekajewa. „Izwiestja" zapytują, co mianowicie stanowi zadanie p. Hołówki: praca nad poprawą stosunków między Polską a Z. S. R. R., czy też jego uczestniczenie w antysowieckich demonstracjach.

Izwiestja 4.VI w depeszy z Warszawy (Bratina) notują z uznaniem ukazanie się pracy Herynga o gospodarczej polityce Polski, która to praca wskazuje — zdaniem dziennika — na konieczność zacieśnienia stosunków gospodarczych między Polską a ZSRR.

Izwiestja 4.VI zarzucają „imperjalistom polskim" przygotowania do „nowej awantury w stylu Żeligowskiego", która znaleść ma podstawę w rzekomej prowokacji ze strony Litwy.

Prawda 30.V ogłasza uchwałę C. K. komunistycznej partji zachodniej Białorusi o akcji białoruskiej demokracji narodowej w BSRR. Omawiając kontrrewolucyjny charakter tej akcji i wymieniając jako przykład wystąpienie Dudara-Głybtreckiego, C. K. stwierdza wzrost narodowo-demokratycznych tendencyj wśród białoruskiej inteligencji BSRR. Równolegle tworzona jest na Białorusi zachodniej faszystowska grupa białoruska Łuckiewicza, Ostrowskiego, Własowa i innych polityków, których dążenia oparte są na białoruskim zamożnym rolniku, wzmocnionym przez politykę faszystowskiego rządu polskiego. Rząd ten szykuje się do napadu na ZSRR i usiłuje przygotować sobie poparcie „kułaków" białoruskich po obydwuch stronach granicy. C. K. komunistycznej partji

Białorusi zachodniej obdarza uznaniem narodowościową politykę C. K. KPBB i wzywa KPBB do przeciwdziałania narodowościowemu szowinizmowi drobnej burżuazji białoruskiej.

Komsomolskaja Prawda 30.V donosi o nabożeństwach żałobnych za duszę atamana Petlury p. t. „Bezczelne przeciwsowieckie wystąpienia piłsudczyków"

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Izwiestja 4.VI donoszą w depeszy z Warszawy (Bratina), iż wyniki wyborów w Anglji zaniepokoiły polską prasę i polskie koła rządowe. Twierdzenie to opiera korespondent na streszczeniu głosów prasy polskiej.

Prawda 4.VI donosi, iż w Polsce panuje niezadowolenie z powodu wyników wyborów w Anglji.

Krasnaja Zwiezda 31.V usiłuje przez zamieszczenie przedruku z pism niemieckich i własnego rysunku ośmieszyć marynarkę polską, twierdząc, iż władze polskie w Gdyni nie odróżniły zwykłego morskiego znaku rozpoznawczego od miny i wszczęły panikę z powodu ukazania się rzekomej miny na polskiem wybrzeżu bałtyckiem.

Komsomolskaja Prawda 30.V donosi o zgonie członka C. K. polskiego ZMK Maksa Lapona, oświadczając, iż był on ofiarą nieludzkiego potraktowania go przez sędziego śledczego Dymanta i naczelnika warszawskiego więzienia śledczego Jankowskiego.

ANGLJA A Z. S. R. R.

Izwiestja 4.VI analizują w kilku doniesieniach z Londynu sytuację polityczną w Anglji, podkreślając, iż zdaniem angielskiej prasy konserwatywnej nowa izba gmin wypowie się za nawiązaniem stosunków z ZSRR.

Prawda 4.VI przepowiada dymisję rządu Mac Donalda po dwuch latach i zastąpienie go po tym terminie przez koalicję konserwatystów i liberałów.

Izwiestja 2.VI ogłaszają deklarację angielskiej partji komunistycznej w sprawie wyników wyborów w Anglji. Deklaracja ta zapowiada walkę komunistów angielskich o obalenie kapitalizmu i wprowadzenie dyktatury robotniczej.

CHINY A ZSRR.

Izwiestja 4.VI donoszą, iż sprawa obywateli sowieckich, aresztowanych podczas rewizji w konsulacie generalnym ZSRR w Charbinie rozpoznawana będzie przez komisję śledczą sądu najwyższego Chin.

Izwiestja 2.VI donoszą, iż gen. Fyn-Juj-Sian (Feng) zawiadomił rząd nankiński, iż podaje się do dymisji i opuszcza granice Chin.

Prawda 2.VI w art. p. t. „Ręce precz od przedstawicieli sowieckich" zaprzecza istnieniu jakiegokolwiek kontaktu między międzynarodówką komunistyczną a konsulatem generalnym ZSRR w Charbinie, oświadcza, że rząd ZSRR nie może pozwolić, aby bezczelni militaryści kpili sobie z pokojowych tendencyj polityki sowieckiej. Przedstawiciele Chin w ZSRR, jako przedstawiciele państwa, które nie szanuje normy międzynarodowego prawa w stosunku do przedstawicieli ZSRR, nie mogą się domagać aby prawo to stosowane było do nich przez ZSRR.

Prawda 2.VI donosi, iż w Leningradzie odbyły się wiece protestacyjne przeciwko rewizji w konsulacie charbińskim.

NOTATKI I INFORMACJE

RÓŻNE.

Orka 22.V donosi o skazaniu katolickiego księdza Kaziunasa w Połocku na 2 miesiące więzienia.

Izwiestja 31.V ogłaszają art. Jenukidzego o wynikach zjazdu sowietów ZSRR, podkreślając, iż, stosując się do decyzji tego zjazdu, władza sowiecka będzie nadal wykonywała swą wielką misję historyczną budowy socjalizmu na podstawie przemyślanego we wszystkich szczegółach i zatwierdzonego przez wyższe instancje państwowe planu.

Prasa sowiecka z pierwszych dni czerwca uwzględnia obszernie przebieg kampanji zbożowej na Ukrainie i na Kaukazie północnym, wzywając instytucje aprowizacyjne do bezwzględnego zwalczania „kułaków" i donosząc, że w wielu miejscowościach na opornych posiadaczy zboża, którzy odmawiają sprzedawania go po cenach urzędowych, nakładane są kary pieniężne.

Prawda 2.VI, donosząc o ukończeniu obrad plenum centralnej rady związków zawodowych w Moskwie, podaje, iż plenum to udzieliło dymisji prezesowi rady Tomskiemu i wszystkim jego najbliższym współpracownikom. Nowego prezesa nie obrano, zastępując to stanowisko przez złożony z kilku osób sekretarjat.

Prasa emigracyjna z pierwszych dni czerwca, ocenia dymisję Tomskiego jako poważne wydarzenie polityczne i nowy krok Stalina w walce z opozycją prawicową.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Izwiestja Odesskago Okrużkoma KPBU 26.V. Opowiadanie o głodzie (korespondencja Rzewuskiego z Warszawy o warunkach pracy i bytu robotników łódzkich).

Krasnaja Zwiezda 24.V. W polskiej lidze obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej. — *25.V.* Świat kapitalistyczny a obrona ZSRR. — Wzmocnienie transportu samochodowego w Polsce.

Zakł. Gr. Prac. Dr., S. z o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40. Drukowane na prawach rękopisu.